

Οδοντιατρική Διαχείριση Ασθενούς με Συνοδά Νοσήματα

Λαμβάνοντας υπόψη τον ολοένα και αυξανόμενο αριθμό ασθενών με βεβαρημένο ιατρικό ιστορικό που αναζητούν οδοντιατρική θεραπεία, πολύ συχνά ως περιπατητικοί ασθενείς, και σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες οδηγίες περί του προφίλ του νέου οδοντιάτρου (CED, ADEE), καθίσταται απαραίτητη η ολοκληρωμένη και συστηματική διδασκαλία όλων των παραμέτρων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή της οδοντιατρικής θεραπείας στην ευαίσθητη αυτή ομάδα ασθενών. Ο φοιτητής θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος με την πληθώρα των παθολογικών καταστάσεων και διαταραχών που επηρεάζουν τόσο την στοματική υγεία όσο και την πιθανότητα εμφάνισης επιπλοκών και συμβαμάτων κατά την οδοντιατρική θεραπεία και να διαθέτει επαρκή γνώση των ιδιοτεροτήτων της κάθε κατάστασης. Συγκεκριμένα, είναι απαραίτητη η κατανόηση 1) των επιπτώσεων των διαφόρων συστηματικών νοσημάτων και των θεραπειών τους στη στοματική υγεία, 2) των πρωτοκόλλων πρόληψης πιθανών επιπλοκών και 3) των απαραίτητων τροποποιήσεων στο σχέδιο θεραπείας. Επίσης, ο φοιτητής θα πρέπει να είναι εξοικειωμένος με την αναγνώριση κλινικών σημείων και συμπτωμάτων συστηματικών νοσημάτων με στοματικές εκδηλώσεις με σκοπό την έγκαιρη και κατάλληλη παραπομπή και συνεργασία με τις κατάλληλες ιατρικές ειδικότητες.

Μία ενδεικτική ταξινόμηση των επιμέρους θεμάτων που μπορούν να καλυφθούν στο πλαίσιο του μαθήματος παρατίθεται παρακάτω (βάσει της αντίστοιχης ταξινόμησης του συγγράμματος "Little and Falace's Dental Management of the Medically Compromised Patient", Eight Edition, των συγγραφέων Little JW, Falace DA, Miller CS, Rhodus NL. Από το ίδιο σύγγραμμα, επισυνάπτεται ένα ενδεικτικό κεφάλαιο ως παράδειγμα της προτεινόμενης διαβάθμισης στην παρεχόμενη γνώση.

Περιεχόμενο

1. Καρδιαγγειακά Νοσήματα: Λοιμώδης ενδοκαρδίτιδα, Υπέρταση, Ισχαιμική Καρδιακή Νόσος, Καρδιακές Αρρυθμίες, Καρδιακή Ανεπάρκεια, Θρομβοεμβολική Νόσος, Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο, Αντιπηκτική Αγωγή
2. Παθήσεις του Αναπνευστικού: Πνευμονοπάθειες, Άσθμα, ΧΑΠ, Αναπνευστική Ανεπάρκεια, Κάπνισμα, Αποφρακτική Άπνοια Ύπνου
3. Παθήσεις του Γαστρεντερικού: Ηπατική Νόσος (Ηπατίτιδα, Ηπατική Ανεπάρκεια) - Νοσήματα του Γαστρεντερικού (Ιδιοπαθής Φλεγμονώδης Νόσος του Εντέρου, Πεπτικό Έλκος)
4. Παθήσεις του Ουρογεννητικού Συστήματος: Χρόνια Νεφρική Νόσος και Αιμοδιάλυση, Ασθενής σε Τεχνητό Νεφρό
5. Ενδοκρινολογικές και Μεταβολικές Παθήσεις: Σακχαρώδης Διαβήτης, Οστεοπόρωση, Ανεπάρκεια Επινεφριδίων, Παθήσεις Θυρεοειδούς και Παραθυρεοειδών, Εγκυμοσύνη και Θηλασμός
6. Λοιμώξεις: Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα, HIV/AIDS, Έρπης, Φυματίωση
7. Ανοσολογικές Παθήσεις: Αλλεργία, Νοσήματα του συνδετικού ιστού/Αυτοάνοσα
8. Αιματολογικά Νοσήματα: Παθήσεις των Ερυθρών και Λευκών Αιμοσφαιρίων, Διαταραχές Αιμοπεταλίων/Πήξης, Συγγενείς και Επίκτητες Διαταραχές, Μεταμόσχευση Μυελού των Οστών/Οργάνων
9. Ογκολογικά Νοσήματα: Καρκίνος και Υποστηρικτική Αγωγή, Χημειοθεραπεία, Ακτινοθεραπεία
10. Νευρολογικές και Ψυχιατρικές Παθήσεις και Διαταραχές Συμπεριφοράς: Νευρολογικά Νοσήματα (Επιληψία, Νόσος Πάρκινσον) - Ψυχιατρικά Νοσήματα (Νευρώσεις, Ψυχώσεις), Αγχώδεις Διαταραχές, Διατροφικές Διαταραχές, Αλκοολισμός και Χρήση Ουσιών
11. Αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών στο οδοντιατρείο (καρδιοαναπνευστική ανακοπή, οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου, στηθαγχική κρίση, απώλεια συνείδησης, αναφυλακτική αντίδραση, αναπνευστική απόφραξη από ξένο σώμα, ασθματική κρίση, επιληπτική κρίση, υπο/υπεργλυκαιμικό επεισόδιο)

Προτεινόμενος τρόπος διδασκαλίας

Για κάθε μία από τις προτεινόμενες θεματικές ενότητες, θα ακολουθείται η εξής διδακτική αλληλουχία:

1. Βασικές Ιατρικές Γνώσεις

Με τη συμμετοχή κατάλληλα ειδικευμένων ιατρών, θα παρέχονται οι βασικές γνώσεις που αφορούν στην επιδημιολογία, την αιτιοπαθογένεια, τις κλινικές εκδηλώσεις, τα εργαστηριακά ευρήματα, τη θεραπεία και την πρόγνωση των αντίστοιχων παθολογικών οντοτήτων. Θα δίδεται έμφαση στην κατανόηση των βασικών εννοιών και στην απόκτηση μίας σφαιρικής αντίληψης των πλέον ουσιαστικών και πρακτικών διαστάσεων του κάθε επιμέρους θέματος.

2. Συσχέτιση με τη στοματική υγεία και την οδοντιατρική αντιμετώπιση

Με τη συμμετοχή του διδακτικού προσωπικού της Οδοντιατρικής Σχολής (κυρίως από τα αντικείμενα του Δ' Τομέα και της Περιοδοντολογίας καθώς και όποιου άλλου κριθεί απαραίτητο), θα παρουσιάζονται οι επιπτώσεις των διαφόρων συστηματικών νοσημάτων και των θεραπειών τους στη στοματική υγεία και θα περιγράφονται τα αντίστοιχα πρωτόκολλα πρόληψης πιθανών επιπλοκών και οι κατάλληλες τροποποιήσεις στο σχέδιο θεραπείας, ανάλογα με τη φύση και την βαρύτητα του συστηματικού προβλήματος.

3. Ανάλυση επιλεγμένων περιστατικών παρουσία Ιατρού και Οδοντιάτρου διδάσκοντα και/ή Βιβλιογραφική Ανασκόπηση.

Προκειμένου να διευκολυνθεί και να εμπεδωθεί η διασύνδεση μεταξύ της θεωρητικής γνώσης και της πρακτικής της εφαρμογής, θα παρουσιαστούν επιλεγμένα περιστατικά από τις διάφορες θεματικές ενότητες. Κατά την παρουσίαση των περιστατικών, θα υπάρξει ενεργός συμμετοχή των φοιτητών και συζήτηση με την επίβλεψη και καθοδήγηση των διδασκόντων Ιατρού και Οδοντιάτρου. Επίσης, ομάδες φοιτητών μπορούν να αναλάβουν και να παρουσιάσουν ανασκόπηση της βιβλιογραφίας συγκεκριμένων θεμάτων που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

4. Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος θα αναπτυχθούν και κάποιες δράσεις εκτός Σχολής (π.χ επίσκεψη ανά ομάδων φοιτητών, κάποιες φορές καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος σε παθολογικές ή χειρουργικές κλινικές νοσοκομείων, όχι απαραίτητα της Ιατρικής) κατά οργανωμένο και συγκεκριμένο τρόπο, που θα εμφανίζεται στο πρόγραμμα σπουδών και με συγκεκριμένο υπεύθυνο στην κάθε κλινική.

5. Το σημείο 11 του περιεχομένου θα αφορά στο σύνολό του και αποκλειστικά την **Πρακτική αντιμετώπιση των συνηθέστερων επειγόντων περιστατικών που συμβαίνουν στο οδοντιατρείο**, με την παράθεση των συγκεκριμένων περιπτώσεων ως προς τον τρόπο αναγνώρισης τους από

τον οδοντίατρο και ως το πρωτόκολλο των άμεσων ενεργειών (πρώτες βοήθειες) που θα εφαρμόσει. Θα συνοδεύεται και με πρακτική άσκηση, όπου απαιτείται (π.χ. CPR).

Με την παραπάνω προσέγγιση, η κάθε θεματική ενότητα (π.χ. καρδιαγγειακά νοσήματα) θα καλύπτεται στην ολότητά της με μία λογική αλληλουχία από τις βασικές ιατρικές γνώσεις στην εφαρμογή και σημασία τους στο χώρο της οδοντιατρικής. Θα επιτυγχάνεται συνεπώς μία άμεση διασύνδεση μεταξύ των θεωρητικών και πρακτικών διαστάσεων της κάθε ομάδας συστηματικών νοσημάτων, η οποία όχι μόνο θα διευκολύνει τον φοιτητή να αντιληφθεί την αξία των βασικών ιατρικών γνώσεων και να κατακτήσει μία θεμελιώδη κατανόηση των κυριότερων παθήσεων του ανθρωπίνου σώματος, αλλά κυρίως θα προάγει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων με πρακτική χρησιμότητα κατά την άσκηση της οδοντιατρικής.